Dosarul nr.4r-2633/25
4-25025654-02-4r-28072025
Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
Judecător Moroșanu Vitalie

D E C I Z I E
În numele legii

22 septembrie 2026 *****

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Ion Bulhac
Judecători: Natalia Mămăligă și Vitalie Pîslariuc

examinând în ședință publică, fără prezența părților, în ordine de recurs, recursul declarat de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de securitate Publică, Tabacari Ioana împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 29 mai 2025, prin care a fost admisă contestația depusă de Mardare Dumitru și s-a anulat decizia de sancționare nr./serie DCT03 937061 din 24.12.2024, prin care Dumitru Mardare a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției, prevăzută de art. 236 alin. (2) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional în privința lui Dumitru Mardare, din lipsa faptului contravenției.

***Procedura înștiințării părților a fost legal executată*.**

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal, –

C O N S T A T Ă:

La data de 24.12.2024, de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de securitate Publică, Tabacari Ioana, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. DCT03 937061 din 24.12.2024, în privința lui Mardare Dumitru în baza art. 236 alin.(2) Cod contravențional, pentru faptul că, la data de 20.01.2024, ora 19:09, aflându-se în *****, intersecția str. Calea Orheiului - Studenților, cu automobilul de model ***** n/î *****, ignorând prevederile RCR, pct. 47.1, a depășit viteza circulației stabilită pe sectorul respectiv de drum de la 20 la 40 km/oră.

Prin decizia agentului constatator din 24.12.2024, Mardare Dumitru a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 236 alin.(2) Cod contravențional, fiindu0i aplicată sancțiunea în formă de amendă în mărime de 18 unități convenționale, echivalentul a 900 lei.

Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare din 24.12.2024, Mardare Dumitru a înaintat contestație, în ordinea art. 448 Cod contravențional.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 29 mai 2025, a fost admisă contestația depusă de către Dumitru Mardare. S-a anulat decizia de sancționare nr./serie DCT03 937061 din 24.12.2024, prin care Dumitru Mardare a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției, prevăzută de art. 236 alin. (2) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional în privința cet. Dumitru Mardare, din lipsa faptului contravenției.

Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 29 mai 2025, agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de securitate Publică, Tabacari Ioana a declarat recurs, solicitînd admiterea cererii de recurs, casarea hotărîrii, cu dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță, motivînd prin faptul că au fost respectate normele procesuale și au fost prezentate probe care demonstrează existența faptei contravenționale.

Conform art.471 alin. (1)-(2) din Codul contravențional, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.*

Colegiul, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 471 alin.(1) din Codul contravențional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Examinând materialele cauzei contravenționale în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul Penal constată, că recursul urmează a fi admis, conform prevederilor art.473 alin. (1) pct.2 lit. c) din Codul contravențional, cu casarea în totalitate a hotărârii atacate și cu dispunerea rejudecării cauzei în primă instanță pe motiv, că este necesară administrarea de probe suplimentare.

Colegiul penal reiterează că, instanța de recurs dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare și a dreptului la interpret, precum și dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33-35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.

De asemenea, instanța de recurs reiterează, că în conformitate cu prevederile art.458 din Codul contravențional, *la examinarea cauzei contravenționale în fond, instanța de judecată urma să soluționeze următoarele chestiuni: caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei, în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante, necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale, alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei, iar instanța de recurs urmează în acest context să verifice dacă instanța de fond a respectat aceste condiții ce duc la legalitatea și temeinicia hotărârii emise*.

În temeiul prevederilor art.462 alin. (1) din Codul contravențional, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată și motivată*.

Cu titlu de principiu, instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală”, în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Cu titlu de principiu, instanța de recurs subliniază cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție că, procesul-verbal de constatare şi sancţionare a contravenţiei este un act administrativ cu caracter individual şi se va bucura de prezumţia de veridicitate aplicabilă actelor administrative, în măsura în care a fost întocmit legal. După cum rezultă din analiza de mai sus, procesul-verbal a fost întocmit cu respectarea tuturor dispoziţiilor legale, astfel încât consemnările făcute de către agentul constatator în cuprinsul acestuia referitoare la situaţia de fapt beneficiază de prezumţia de veridicitate, prezumţie simplă care poate fi răsturnată prin orice mijloc de probă.

Cu referire la acest aspect, instanța de recurs consideră necesar de a face referire la punctul 38 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 32 din 29 noiembrie 2018 privind excepţia de neconstituţionalitate a articolelor 445 și 461 din Codul contravențional, potrivit căruia ”*Procesul-verbal cu privire la contravenție este un act administrativ, care emană de la o autoritate publică, dotată cu competența de a constata și de a sancționa faptele contravenționale, se bucură de prezumțiile de legalitate, de autenticitate și de veridicitate. De asemenea, acesta este executoriu. Astfel, Curtea admite că pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii de efecte juridice, redactarea lui trebuie să respecte o anumită formă ad validitatem, trebuind realizate toate exigențele de fond și de formă*”.

Colegiul conchide stabilește cu certitudine faptul că, la etapa constatării faptei contravenționale de către agentul constatator, careva erori procesuale, care ar atrage după sine nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, nu au fost admise. Cu privire la legalitatea și corectitudinea întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța de recurs reține că prima instanța s-a expus pe faptul dat, astfel nu s-a identificat careva elementele ce ar duce la nulitatea actului de constatare.

În altă ordine de idei, conform prevederilor art.8 alin.(2) din Codul contravențional, *este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârşit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.*

În temeiul prevederilor art.10 din Codul contravențional, *constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârşită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancțiune contravențională. Fapta prejudiciabilă constituie temeiul real al răspunderii contravenționale și se manifestă sub două forme prin intenție sau din imprudență.*

În corespundere cu prevederile art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, *constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.*

Conform prevederilor art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate în prezența făptuitorului sau în absența lui.*

Astfel, calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede și o sancționează și determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existența acestei fapte.

Verificând legalitatea, obiectivitatea și corectitudinea hotărârii contestate, în raport cu motivele invocate de recurent, Colegiul constată că, deși prima instanță și-a întemeiat concluzia și apreciază circumstanțele de fapt a cauzei prin prisma normelor legale care statuează că, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât și cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante, aceasta a emis o hotărâre care nu este clară și temeinică, fiind contrară normelor legale ce guvernează spața dedusă judecății.

În fapt, Colegiul penal reține că, la data de 24.12.2024, de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de securitate Publică, Tabacari Ioana, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. DCT03 937061 din 24.12.2024, în privința lui Mardare Dumitru în baza art. 236 alin.(2) Cod contravențional, pentru faptul că, la data de 20.01.2024, ora 19:09, aflându-se în *****, intersecția str. Calea Orheiului - Studenților, cu automobilul de model ***** n/î *****, ignorând prevederile RCR, pct. 47.1, a depășit viteza circulației stabilită pe sectorul respectiv de drum de la 20 la 40 km/oră.

Prin decizia agentului constatator din 24.12.2024, Mardare Dumitru a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 236 alin.(2) Cod contravențional, fiindu0i aplicată sancțiunea în formă de amendă în mărime de 18 unități convenționale, echivalentul a 900 lei.

Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare din 24.12.2024, Mardare Dumitru a înaintat contestație, în ordinea art. 448 Cod contravențional.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 29 mai 2025, a fost admisă contestația depusă de către Dumitru Mardare. S-a anulat decizia de sancționare nr./serie DCT03 937061 din 24.12.2024, prin care Dumitru Mardare a fost recunoscut

vinovat de comiterea contravenției, prevăzută de art. 236 alin. (2) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional în privința cet. Dumitru Mardare, din lipsa faptului contravenției.

Așa dar, în acest sens, Colegiul penal stabilește că, la adoptarea soluției de încetarea procesului contravențional pornit în privința lui Mardare Dumitru, în baza art. 236 alin. (2) Cod contravențional, instanța de fond a reținut că, la materialele cauzei lipsesc probe din care să rezulte că a fost respectată procedura stabilită de art. 443/1 Cod contravențional, contestatarului nu i-a fost expediată solicitare prin poștă, cu scrisoare recomandată cu aviz de primire, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea solicitării și confirmarea primirii acesteia, pentru a se expune asupra chestiunii privind persoana aflată la data de 20.01.2024 la volanul automobilului „*****” cu n/î „*****”.

La acest capitol, instanța de recurs reține că, în conformitate cu art. 443[1] Cod contravențional, (1) În cazul autosesizării privind săvârșirea contravențiilor prevăzute la art. 236, 238 și art.240 alin. (2), constatate cu mijloace tehnice certificate/omologate și/sau cu mijloace de măsurare adecvate și verificate metrologic sau etalonate în conformitate cu prevederile actelor normative ce funcționează în regim automatizat, dacă agentul constatator este în imposibilitate de a determina identitatea conducătorului vehiculului, acesta expediază o solicitare la domiciliul (sediul) proprietarului sau al posesorului vehiculului privind depunerea declarației cu privire la identitatea conducătorului vehiculului, cu informarea despre răspunderea contravențională sau penală pe care o poartă în caz de necomunicare a informației solicitate sau de comunicare a informației false. Solicitarea este expediată prin poștă, cu scrisoare recomandată cu aviz de primire, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea solicitării și confirmarea primirii acesteia. (2) După recepționarea solicitării agentului constatator, proprietarul sau posesorul vehiculului (persoană fizică sau juridică), în termen de 60 de zile lucrătoare, este obligat să depună la autoritatea competentă din cadrul căreia face parte agentul constatator o declarație cu privire la identitatea conducătorului vehiculului în momentul săvârșirii contravenției constatate în condițiile alin. (1), (...) (5) În cazul în care, după expirarea termenului prevăzut la alin. (2), proprietarul sau posesorul vehiculului nu a comunicat identitatea conducătorului vehiculului cu care a fost săvârșită contravenția, agentul constatator încheie în privința proprietarului sau posesorului vehiculului un proces-verbal cu privire la contravenție, cu aplicarea sancțiunii sub formă de amendă în condițiile art. 443 alin. (8).

Conform art. 443 alin. (8) Cod contravențional, În cazul în care contravenția prevăzută la capitolul XIII al cărții întîi a fost constatată cu ajutorul mijloacelor tehnice certificate sau al mijloacelor tehnice omologate și verificate metrologic, agentul constatator, după stabilirea identității conducătorului de vehicul, poate încheia procesul-verbal și în absența persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional.

La caz, procesul-verbal a fost încheiat în absența contravenientului Mardare Dumitru, cu aplicarea semnăturii de către agentul constatator, prezența contravenientului, nefiind o condiție imperativă pentru valabilitatea procesului-verbal cu privire la contravenție.

Colegiul penal reține că, agentul constatator a inițiat din oficiu procedura contravențională în temeiul art. 236 alin. (2) Cod contravențional, reținând că fapta contravențională a fost săvârșită cu un mijloc de transport aparținând contravenientului.

Constatarea s-a realizat prin utilizarea unor mijloace tehnice certificate/omologate și/sau mijloace de măsurare corespunzătoare, verificate metrologic sau etalonate, care funcționează în regim automatizat, conform art. 443^1 alin. (1) Cod contravențional.

În vederea respectării prevederilor art. 443^1 alin. (1) Cod contravențional, agentul constatator a expediat prin intermediul serviciului poștal, la domiciliu lui Mardare Dumitru, o solicitare privind depunerea declarației cu privire la identitatea conducătorului vehiculului care a condus mijlocul de transport la data de 20.01.2024.

Solicitarea completării declarației are codul de bare nr. DI8000277206RR, și corespunde cu extrasul de la oficiul poștal cu numărul de urmărire, or, deși prima instanță, la adoptarea soluției sale privind încetarea procesului contravențional, a reținut că, agentul constatator nu a respectat procedura stabilită de art. 443/1 Cod contravențional, aceasta nu s-a expus în nici într-un mod asupra extrasului de la oficiul poștal de la f.d.19, care confirmă că, solicitarea privind depunerea declarației cu privire la identitatea conducătorului vehiculului care a condus mijlocul de transport la data de 20.01.2024, a fost livrată final spre destinatar la data de 06.03.2024.

La caz, instanța de recurs ține să remarce că, instanța de judecată a examinat superficial dosarul contravențional, nu a dat apreciere probelor acumulate de agentul constatator și nu a dat apreciere tuturor circumstanțelor cauzei, în raport cu învinuirea adusă lui Mardare Dumitru în baza art. 236 alin.(2) Cod contravențional.

Sub acest aspect, instanța de fond nu s-a expus, prin urmare, la o nouă examinare a cauzei, instanța de fond ar trebui să aprecieze chestiunea privind corespunderea formei legale a actului emis de către reprezentantul organului de constatare, dacă ultimul a examinat cauza sub toate aspectele, în volum deplin, circumstanțe pe care instanța de fond la o nouă examinare urmează să le aprecieze.

Astfel, analizând materialele cauzei contravenționale, în coroborare cu normele de drept pertinente, Colegiul conchide că, instanța de fond nu a dat o apreciere cumulului de probe și nu a ținut cont de cerințele art.457-458 din Codul contravențional, care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Instanța de recurs consideră că, instanța de fond a încetat procesul contravențional cu privire la contravenție, din motive formale, fără a ține cont de toate circumstanțele cauzei, or, la materialele cauzei sunt anexate: procesul-verbal cu privire la contravenție din 24.12.2024 solicitarea privind depunerea declarației, extrasul poștal, precum și înregistrarea fotografică a încălcării imputate lui Mardare Dumitru și alte probe, circumstanțe ignorate de instanță.

În consecință, Colegiul accentuează că, prima instanță a examinat cauza în mod superficial și unilateral, fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar, adică prezenței sau lipsei probelor anexate la materialele cauzei pentru confirmarea vinovăției contravenientului.

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a considerat că astfel de prezumții sunt admisibile doar în măsura în care sunt rezonabile, nu prezumă lucruri dificile sau imposibil de probat și pot fi răsturnate de către persoana interesată *(Salabiaku contra Franței, 07.10.1998, §27)*.

Colegiul penal reține că, potrivit CEDO, în speța Luka contra României s-a evidențiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art. 6 îi atribuie „instanței" obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, citată anterior, p. 19-20, pct. 59 și 61). Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța și incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei [Jahnke și Lenoble împotriva Franței (dec.), nr. 40490/98, CEDO 2001-IX; și Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006].

Din interpretarea art.6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

În această ordine de idei, reieșind din raționamentele expuse, instanța de recurs consideră că, instanța de fond în mod nejustificat și pripit a purces la anularea deciziei de sancționare și încetarea procesului contravențional, în lipsa unei examinări complete și obiective, iar la emiterea hotărârii nu a dat deplină importanță prevederilor art.462 alin.(4) din Codul contravențional. Prin urmare, rezultă că, în hotărâre nu sunt analizate probele pe care instanța își întemeiază soluția, nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor din materialul contravențional prezentat, legătura între ele, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește acceptarea unor probe, și respectiv, respingerea altora.

Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii atacate și remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiași judecătorie, în alt complet de judecată.

Subsecvent celor enunțate, din considerentele menționate supra și având în vedere faptul, că prima instanță nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, ținând cont de faptul că încălcarea normelor de drept ce a dus la soluționarea eronată a pricinii nu poate fi corectată în instanța de recurs, iar acest fapt constituie temei de remitere a pricinii la rejudecare în prima instanță, Colegiul Penal consideră necesar de a admite recursul declarat, a casa hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 29 mai 2025 și a remite cauza respectivă la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) p.2) lit. c) Cod Contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de securitate Publică, Tabacari Ioana.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 29 mai 2025, prin care a fost admisă contestația depusă de către Dumitru Mardare. S-a anulat decizia de sancționare nr./serie DCT03 937061 din 24.12.2024, prin care Dumitru Mardare a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției, prevăzută de art. 236 alin. (2) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional în privința cet. Dumitru Mardare, din lipsa faptului contravenției, *cu remiterea cauzei la rejudecare în aceiași instanță, în alt complet de judecată.*

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător: Ion Bulhac

Judecători: Natalia Mămăligă

Vitalie Pîslariuc